

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:	
Egész évre	10.—
Fél évre	5.—
Negyed évre	2.50
Egyes szám ára 20 fill.	

A Polgári Kör tagjai és tanítók részére:
 Egész évre 6.—
 Fél évre 3.—
 Negyedévre 1.50

Felolós szerkesztő:
Dr. CZIGLER JAKAB.

Minden a lap szellemi részét illető közlemények valamint hirdetések és előzetsek a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségéhez, vagy a Boros nyomdába intézendők.

Tovább.

Az 1908. december havi községi választások által felzavart kedélyek a „Polgári Kör” 1909. évi január 20-án megtartott választmányi ülésében történet folytán remélhetőleg lecsillapodtak.

Azok, a kik a Polgári Kört annak idején oly kellemetlen helyzetbe hozták és kevés híja hogy szét nem robbantották — vagy kileptek a kör kötelekeiből, vagy helytelen viselkedésükért a körtől bocsánatot kértek. Ez az incidens tehát el van intézve.

Most már nincs egyéb hátra, mint hogy a Polgári Kör megválassza új tisztviselő karát és választmányát és újult erővel fogjon hozzá programjának megvalósításához.

Hogy azonban a közel multakhoz hasonló és a körre nézve cseppet sem dícséretes meglepetéseknek jövőre kitéve ne legyen, — mi részünkről legjobban ajánlanám, ha a Polgári Kör újonnan választott intézősége egy programot dolgozna ki és azt kinyomatva, minden egyes tagjának megküldendé azért, hogy ebből lassa mindenki, mit akar és ohajt a Polgári Kör létesíteni. Így aztán nem volna egyetlen tagja sem, a ki a kör céljait nem ösmerné, a saját eszé után indul.

Mután a Polgári Kör nem csak tisztán társadalmi célokat szolgál, hanem főtevékenysége a község jövőitának előmozdításában szponzorosul, természetesen hogy ilyen programjának lenni kell. Mert hiszen megállapított közgazdasági program nélkül azon célját, hogy Salgótarjánt fejlessze, el nem érheti.

És kell hogy ezen program a kör — de nem csak a kör, hanem a község összes lakosságát is átihassa.

Ha mi Salgótarjánt fejleszteni akarjuk, akkor oda kell hatnunk, hogy minél több kulturális intézetünk, minél több közhivatalunk és minél több oly intézményünk legyen, a mely nem csak a község, de vidékenek is előnyére vájék. A mai kultúr ember igényei nagyok s ha mi idegen letelepedést onajtnak, akkor köteleseink gondoskodni arról is hogy itt a kultúr ember igényei lehetőleg kielégítést nyerjenek.

Gondoskodnunk kell tehát elsősorban arról, hogy a lakás viszonyok megváltoztassanak, utcáink, tereink tiszták legyenek, egy pár artézi kúttal a vízhány megszűnjön; legyen mindenféle közhivatalunk-részben azért, hogy saját lakosságunk helyben találja meg minden bajának orvoslását, részben pedig, hogy a hozzáink csatolt vidéket a mi körünkbe vonjuk. Gondoskodnunk kell kellő szórakozó

és pihenő helyekről, állandó színpaddal bíró vendégfogadóról. Gondoskodnunk kell a vasuti átjárókról és sok minden egyéb-ről. Ezek, és még sok másra van szükségünk, ha községünket fejleszteni akarjuk.

De ezeket az eszméket különösen pedig megvalósításuk módját és másként-jét egyszerre csak úgy odavetöleg azonnal a községházán megtárgyalni nem lehet. Ott nincs arra sem mód, sem idő. Ezeknek az előkészítésére tisztán a Polgári Kör hivatott.

Nagy és szép hivatás vár tehát a Polgári Körre, ha kitűzött céljának meg akar felelni. És mi részünkről leghelyesebbnek tartanám, ha a Polgári Kör mi-helyest áttesik a tisztajtáson, azonnal programjának kidolgozásához fogja, még pedig olyan tornán, hogy bele foglalná munka körébe a község rendezésének tervét is.

Van elég mérnök emberünk és olyan tagunk, a kinek izlelésben és tapasztalatában megbízhatunk, kérjük fel ezeket dolgozzanak ki, számolva a jelentégi helyzettel és vagyoni viszonyainkkal, mert hiszen reánk nézve, a kik nemcsak magunk vagunk a szegények, hanem községünk sem bír valami nagy vagyonnal ez nagyon fontos, — egy város rendezési tervét és csináljanak egy javaslatot, mit es hogyan kéne lelestitünk arra, hogy községünk további fejlődése és boldogulása biztosítva legyen s ezt ha kész, terjesszék be a Polgári Kör választmányára elé, hogy ott az megvitatható legyen és ennek alapján a kör programja tisztán és világosan megszövegeztessék, es minden taggal közöltessek.

Ha így minden tag ösmert a programot es tudja miért küzd, nem fog előfordulni többé az eset, hogy saját tagjaink a közeli szembe helyezkednek. Előre tenat, vegyük ki mindnyájan részünket a munkából, mert már nem kell attól tartanunk, hogy határozatunk es onajaink a községi előjáróság indoklatajan hajótörést szenved, onajn bírák van a kinek mintja es személye garancia arra hogy ilyen dolgok a jövőben elő nem fordulnak.

Csak akarat es összetartás legyen es biztosítva van szeretett községünk jövője. Ne ijesszen meg senkit az, hogy az alkotások pénzbe kerülnek, mert a mire nekünk szükségünk van, az nagyobbára mind gyümölcsöző es jövedelmet hozó dolog; tehát olyan, a mi magamagát fizeti ki. A-mai hitelviszonyok pedig olyanok; hogy Salgótarján nagyon könnyen kaplat 4% /-ra pénzt. Batrán lehet tehát olyanba befektetni, a mi ismét a községnek 6 esetleg 8%-ot hoz.

Hol lennének ma Budapest vagy az ország akármely fejlődő városa — ha nem mertek volna ilyen műveletekbe vágni.

Vegyünk ezekről példát es merjünk. Mert csak az nyer, a ki mer.

Községi ügyek.

Építő es közegészségügyi bizottságunk január 8-iki ülése újabb megoldandó kérdéseket vetett felszínre. Tekintve a kérdéseknek szocialis es kulturális tekintetben való fontosságát es közelségét a megvalósulásához — ha ugyan a bizottsági tárgyalás nem hosszabb ideig tartó szünetelést jelent, — engedtetsek meg nekem, hogy a kérdésekhez személyeskedést, hátsó gondolatot mellőzve hozzászóljassak.

Minden kerületés nélkül őszintén ki-mondom, hogy községünk lakosságát es jelenleg fennálló körházaikat tekintve, újabb községi kórházépítést teljesen feleslegesnek tartom. Feleslegesnek tartom azért, mert községünk lakosainak nagy része banya, vagy acélgyári munkás, akik saját körházaikban nagyon gyógykezelésben részesülnek, a másik nem munkás rész legtöbbször nem is adna beteget a községi kórházba, még ha volna is, azért a 6-8 betegert pedig, akik a nem munkás rész azon tagjaiból kerülnek ki, kik betegeske. részint anyagi helyzetük, részint más okok miatt kórházba helyeznek el, azokert — mondom — 50-60000 koronás kórházat építeni annak telmes fenntartási költségeit fedezni nem érdemes. Ezeket a betegeskeket az előjáróság kezelmére, megállapított kezelési díj fizetése menett jelenleg fenntartó kórházuk is befogadna, mert a kórházakra ez újabb terhet nem jelent, a községre pedig nagy könnyítés volna, ha ilyen nagy irányú építkezést es kiadásait megszüntetnénk. A banyajárókat es acélgyári vezetősege, azt hiszem, a község érdekében szivesen teljesítené e kerest, hiaz nem kívánjuk ingyen, a kiadásokat mi fedeznünk. (Mint olvashatja, az nem lehet. Szerk.)

Az így megmaradt pénzünkkel több közele építenünk egy egyszobos, vagy moderu járványkórházat, ahol 50-100 beteg is könnyen elhelyezhető legyen, mert meg közegészség-ügyi viszonyaink nem változnak, a szennetések hazája lesz, addig nagyon kell óvzkodnunk a járványos betegeskektől. Nem vagyunk szennetére tereu, de azt hiszem, nem tevések, ha azt mondom, hogy a tavalyi vörhenyjárványhoz hasonló vörheny állapotok meg-erő fogtak fordulni községünkben, ha csak egyáltalán gondossággal elejét nem vesszük az ilyen betegségeknak. Járványkórházunk van. Szerk.)

Mindenestre nagy körültekintéssel kell határozni e kérdésben képviselőtestületünknek.

Az aggodalmak helyének népkönyvhá-
 és melegedő szobával kapcsolatos felállítását
 igazán helyeslem és tölem telhetőleg pártol-
 lom is. Míg azonban itt az előjáráság dicső-
 ségére való szocialis érzéket tanusit, addig
 meglehetősen ügyetlenséget követ el akkor,
 midőn a „jó szívű hölgyek“ vállaira szeretné
 az intézmény fenntartásának terheit, vagy
 lealább egy részét — tolni. Az a néhány
 száz ember, aki nálunk adakozhat jó ékony
 célra, úgy is tul van terhelve, annyira, hogy
 újabb terhek már az adakozókat is oda jut-
 tatják, hogy adományra szorulnak. Ezekre
 tehát nem lehet számítani, mert tessék csak
 elgondolni, mit kell csinálni egy jószívű,
 gyenge keresetű tarjáni polgárnak: fizet tag-
 díjat a legényegyletbe, olvasókörbe, nőegye-
 letbe, Józsefszanatóriumba és asztaltársaságba,
 jár jótékonycélú hangversenyre, táncmulat-
 ságra, műkedvelői előadásra, adakozik a
 rokkantaknak, munkanélkülieknek, ruhátlan,
 anyátlan, apátlan árváknak, vakoknak, si-
 ketnémáknak, messzinaiknak és tudja Isten
 kiknek még. Ezek tehát kimerültek. Külön-
 ben is az ilyen nagy fontosságú intézményt
 koldulással, tea-estélyekkel, zsaroló ünnepe-
 lyekkel fenntartani, vagy talán felállítani
 nem lehet. Ha csinálnak valamit, csakis
 saját pénzükön csinálhatjuk. Már pedig
 csinálni kell, ha a föld alul is kerij k a
 pénzt, mert a szegénységet, meg a nyomort
 úgy nem szüntethetjük meg, hogy egy ko-
 ronát osztogatunk ki, vagy ha eltöltjük a pén-
 teki koldulást.

Szintén aktuális és fontos a harmadik
 kérdés: a vágóhid is. Pénz előteremtése a
 község nagyobb megterhelése nélkül, alkalmas,
 közegészségügyi, városrendezési szempontból
 a megfelelő hely keresése és a középítkezés-
 nél divatos „panama“ kerülése legyen a
 jelszó. Ha ezt tartjuk szem előtt, akkor nem
 dobtuk ki a pénzt az ablakon, különben
 ezzel is úgy járunk, mint eddigi középüle-
 teinkkel. Eddig nem az olcsó, a megfelelő
 helyen, hanem a nagyobb befolyással rendel-
 kező tulajdonos telkén, nem az olcsó, leg
 megfelelőbb tervet nyújtó, hanem a protekción
 építéssel építettünk.

Jól vigyázzunk mindezekre, mert a leg-
 kisebb hiba is kirántja az erkölcsi alapot
 az előjáráság alól, amit pedig közügyben
 munkálkodók nem nélkülözhetnek.

Myop.

Nőegyleti mulatság.

F. hó 23-án tartotta a salgótarjáni izr.
 nőegylet a „Vadász“ összes terméiben idei
 bálját. Örömmel vesszük a tollat a kezünkbe,
 hogy tudósítói kötelességünknek eleget te-
 gyünk, mert, e fényesenél szebben sikerült est
 valóban megérdemli, hogy azzal foglalkozunk.
 Nagy volt a bál iránt az érdeklődés, és ez
 nem is csoda, ha tudjuk, hogy a nőegylet
 vezetősége mennyire szívén viselte az ügyet
 és mily faradhatatlan munkát teljesített, hogy
 mennél szebb eredményt tudjon felmutatni.
 A mulatság iránt való fokozott érdeklődés
 tetet öltött és 9 órakor, midőn az összes
 jelenlevők már együtt voltak, teljes biztosi-
 téket láttunk, hogy egy kellemes estnek le-
 szünk élvezői. Ritkaságszamba megy és ép-
 pen ezért említjük föl, hogy e mulatságban
 résztvevők mintegy vezényszóra egyszerre
 jelentek meg, ami ugyancsak kellemes hang-
 színt idéz elő és lelkesítő hatást gyakorol
 a jelenlevőkre.

Konstatáljuk előszörban, hogy nagyon
 szép és kedves társaságban vagyunk, csupa

felderült arc, fiatalos hév, bájos mosoly és
 szebbnél szebb toillettek öveznek körül ben-
 nünket. A kasztrendszer megszűnt, az egész
 társaság egy család volt, ami jobb mulatságok
 alkalmából szintén ritkaság. A fesze társal-
 gáznak még csak az árnyéka sem vetődött
 közelünkbe és nem hiszik, hogy egyetlenegy
 lélek lett volna ott, aki nem jól érezte ma-
 gát. A tánc 9 órakor kezdődött és szakadat-
 lanul folyt reggeli 6 óráig. Lapunk legutóbbi
 számából „Egy leány“ tollából származó kü-
 lönben nagyon jól megírt cikk pedig ugyan-
 csak elmaradt volna alapul, mert a táncból
 alaposan kivették részeket az urak.

Egyeseknek, kik valóban nem táncolnak,
 nem szabad azt royásukra felhozni, de akik
 tudnak táncolni és máskor talán félre vonul-
 nak, azok most táncra kerekedtek és szem-
 mel láthatólag nagyon jól esett nekik.

Nem tessék őket, mert hiszen csele-
 kedetőkkel kötelességeket teljesítették. Di-
 csérszünk csak akkor kellene, ha kötelessé-
 gök teljesítése nem lenne kedves. Hogy tu-
 dósítónk véletlenül beleszóppent itt e szó,
 hogy „kötelesség“ ám hagyjuk.

Helyreigazítjuk azonban, hogy mi egyál-
 talán nem ismerünk kötelesség táncot, hanem
 igenis ismerjük a fiatalság hivatásának egyik
 pontját és ez a tánc. Ha valaki csak azért
 megy mulatságba, hogy kötelességből táncol-
 jon, az maradjon otthon.

Táncolni csak az menjen, aki a tánc
 ideje alatt élvez, aki átérzi, hogy a tánc mily
 kellemesen, pezsdítően hat az ember lelki-
 letére. Csak azért szurtuk be az utóbbi részt,
 mert örömrünk szolgálta tapasztalni, hogy a
 szombati mulatságon a kötelességtáncnak még
 csak a látszata sem volt.

Amily ügybuzgalommal készítette elő a
 bált a nőegylet vezetősége, olyan ügyesen
 oldotta azt meg és fejezte be a bál rendező-
 sége, élén Gergely Izsóval, ki fáradságot nem
 imerve, igen sokat dolgozott, hogy a mulat-
 ság minél fényesebben sikerüljön. Peldás rend
 uralkodott mindvégig, és ez is hozzájárult
 az est sikeréhez. Csak azt nem értjük, hogy
 a szünóra után, miért nem kezdette a cigány
 egy ropogós csárdással, amikor a divat, meg
 a szokás mondja, hogy ekkor csárdást dukál
 játszani. A négyesek remekül sikerültek, ami
 ezuttal is Böhm Ignác ur érdeme. Különösen
 a második négyesbe ekelit igen ügyes figurák
 alatt annyira felhuzta a résztvevők kedélyét,
 hogy mindenki ujjongott örömben, aminek
 kifejezést is adott, amidőn egyszerre mintegy
 80 hang énekelte, hogy: „karog a varjú a
 jegenyeu“ stb. olyan gyönyörű betoldásokat
 játszott az a füstös képű banda, hogy maga-
 val ragadta a közönséget.

Az est mindenképpen nagyon sikerült
 es nem mondunk nagyot, midőn kijelentjük,
 hogy soha szebb mulatságban nem kívánunk
 részt venni.

A jelenlevők nevsorát a következőkben
 sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Bodo Jánosné, dr. Beink
 Gyuláné, Bercei Sandorné, Brener Eufopné,
 Deutch Sandorné, Eckstein Jakabné, Földes
 Henrikné, Földes Lajosné, Gerő Lajosné,
 Gerő Sandorné, Heksch Ignacné, Herczog
 Gyuláné, Horovitz Gezáné, Kovács Jozsefné,
 Löwinger Rezsóné, Löwy Mórné, Lusztig
 Hermáné (Étes), Rakos Gyuláné, Szántó
 Armiáné-(Lusztó); Singer Lajosné, Schwarcz
 Lajosné, Sinágel Józsefné, Szegedin Józsefné,
 Szenes Adolfné (Szécsény); Schwarcz Elekné,
 Schwartz Hermáné, Timonzy Antalné, Takács
 Mórné, Weiss Hermáné

Leányok: Bokody Margitka, Brener Elza,
 Fodor Etelka (Budafok), Földiák Berta, Kesz-
 ler Erzi (Pásztó), Löwy Gizella, Lusztig
 Irma, Márer Ilonka, Messinger Boriska, Szik-
 lay Margitka, Schwartz Jolán, Szenes Ella
 (Nagy Szécsény), Szegedin Janka, Szenes
 Erzsike, Weiss Irén, ifj. Weiss Irén (Szécsény)
 Weiss Lina. — A felülírtok névsora a kö-
 vetkező: 10—10 koronával: Györi Szeszgyár,
 Schwarcz Bertalan, Hagenmacher Sörgyár,
 Első Magyar Részvénytársaság, Leipziger
 Vilms, Salgótarján nagyközség, Wobl Her-
 man; 6—6 koronával Dr. Frank Dezső, Böhm
 Bélané, Gerő Nándor, 5—5 koronával Dr.
 Löwinger Rezső, Takarékpénztár Salgótarján,
 Buchwalder Zsigmond; 4—4 koronával Bo-
 rovicska r.-t., Trencsén, Wagner Rezső, Stöhr
 Jenő, Glück Simon, Schönfeld Jakab, M. k.
 sőjvedék Elnöksége, Dr. Soltész József,
 Szilvóriumgyár, Triest, Élesztőgyár, Krausz
 élesztőgyár, Dr. Kovács Jenő, Vidor Ferenc,
 Weiss Manó, Rimaszombat, 3—3 koronával
 Löwy H. Károly, Herczog Gyula, Eckstein
 Jakab, Horovitz Géza, Schwarcz Hermáné,
 Schwarcz Lajos, Weinberger Soma, Tóth
 Gyula, Groszberger Barnáné, Földiák Lipót,
 Siktódy Lőrinc, Dimi; Gleidura Géza, Gon-
 czól Jánosné, Ligeti Miklós, László Gyula,
 Roth József, Dokupil Vilmos, 1—1 koronával
 Szenes Adolf, Hochhauser Károly, Mészáros,
 Kohn Lipót faker., Böhm D. Ignác, Dr. Pol-
 latsék Armin, Weiss Hermán, Lusztigé E-
 tes, Sinágel József, Heksch Ignác, Biheller
 Jakab, id. Kohn Mór, Veiczig Jenő, Kovács
 mérnök, Löwy Mór, Vész Gyula, Sugár,
 Pollatsék Vilmos, özv. Fischer Bertholdné,
 Schwarcz Elek.

Hirek.

Eljegyzés. Földes Andor Munkácsról el-
 jegyezte Árvovics Berta kisasszonyt Helyben.

A Polgári Kör választmányi gyűlése.
 A Polgári Kör választmánya f. hó 21-én
 csütörtökön este tartotta választmányi gyű-
 leset. A gyűlésen behatóan foglalkoztak a
 f. évi január hó 23-iki képviselőtestületi
 gyűlés tárgysorozatával. A lefolyt közégi
 választásokból kifolyólag a választmány tu-
 domással vette Hricsovitzky Andras és Teimá-
 nyi Istvannak a körből való kikapcsolását.
 Bandler Emil és Patay István fel lettek közölt-
 tve, hogy eljárnak igazojaik. Ügyekkel a kö-
 vetkező választmányi gyűlés foglalkozni fog.
 A kör közgyűlése február hó 7-én lesz, mely-
 nen legfontosabb tárgya az elnök es tisztakar
 választása.

A salgótarjáni izr. hitközség évi je-
 lentése az 1900—1908. évről. Megkaptuk
 a salgótarjáni izr. hitközség 1908—8. évi
 jelentését. A jelentésből látjuk azt, hogy a
 hitközség előjárásága működésének ideje alatt
 valóban derek munkát végzett. 9125 k. tar-
 talmú: 20742 kor-onat toltaszott, a mi csak
 úgy volt lehetséges, hogy a nagy kultuszadó
 mellett (valóban, a mi 200 kor. évi kultuszadót
 huztatva), csak öteg toltaszottunk és a kin-
 dultaknak. Iskolája fenntartásához évi 1800 k.-
 val járunk, de a mi az állam az iskolát
 évi 1200 kor-val es a nagy község 900 kor-
 val segítyezi. A tanulmányosok száma 23,
 összes iskolás gyermekek száma 123. A nagy
 énekesz arra indította a hitközség képviselőte-
 sületét, hogy az államotól kerje, mely cél-
 ból átengedi iskoláépületét es rituális fűrdő-
 jének telkét. Jótékony célra 98384 koronát
 adott ki az elmúlt évben. Összes bevétel
 2491633 kor., kiadása 2438985 kor. volt es

1908. évben. A jelentésnek van egy igen furcsa passusa is t. i. azt mondja egyebek közt: A volt előjáróság viselt peréből a f. évben 1803 kor. ügyvédi költséget fizettünk ki. Ez bizony sok. F. hó 27-én választja az izr. hitközség 40 tagból álló képviselőtestületét, mely aztán kebeléből a 11 tagu előjáróságot választja.

Lakbérpótlék. A hivatalos lap szombati számában meghozta vögre az Á lami alkalmazottaknak a régen várt lakbérpótléket. Csak az a kellemetlen a dologban, hogy dacára a nálunk uralkodó nagy lakásdrágaságnak, Salgótarját mégis az V. osztályba osztották be, míg például Balassagyarmatot, a hol a lakások sokkal olcsóbbak, a IV. osztályba osztották. Azt hisszük, hogy egy memorandum segítene a dologon.

Közygülés és hangverseny. Az acélgári tisztviselők folyó hó 24-én délután 4 órakor tartották meg rendes közgyűléseket, a melynek leglényegesebb pontja nyg. Gletdura Géza esp. plebános tiszteletbeli taggá való választása volt. Közygülés után hangverseny következett, oly programmal, amit csak nagy művészi zenekarok szoktak produkálni. Oly elragadó tökéletességgel játszották a számokat, hogy meglepett minden zeneértőt. Ursutz József óriási zseni lehet, hogy ily rohamos fejlődést tud felmutatni. Hangverseny után tánc következett, mely a legfesztelenebb hangulatban eltartott reggelig. A végtelenül kedves asszonyok és aranyos leánykák, emlékeztében ez a táncestély valószínűleg kellemesen fog mar dni a kalikoig, amely febrnár 20-án tartatik meg ugyancsak a tiszti casinó nagytermében.

Öngyilkosság. Andó Mátyás nagybárkányi gazdalmegény afőlötti lánataban, hogy szeretője őt elhagyta és más légenyhez akart nőül menni, f. hó 16-án revolverrel szíve lőtte magát s rögtön meghalt.

Pálfordulás. F. hó 25-én volt Pál napja, népiesen Pálfordulás. A néphit azt tartja, hogy e napon jön ki a téli álmát alvó mackó a barlangjából. Ha zord, szigorú a téli nap, úgy a medve kint marad, ha ellenben szép, meleg, derült nap van, visszafordul barlangjába s alszik még nagyot. Ugy okosodik a medve, hogy ha ilyenkor zord, szigorú a tél nem tarthat már sokáig s nem érdemes újra a lndni, ha ellenben meleg, derült a nap, akkor még hosszú télre van kilátás s lefekszik újra. Ha jó prófétának bizonyul a medve, úgy ez évben kint marad, mert bizony zord, szigorú a tél s vágyva vágyunk már a tavasz után. Nagyon is hosszú és zord már e tél s próbára teszi a szeény ember türelmét. Jó annak, kinek ilyenkor teli a kamrája, pucéja s a meleg szobában mondhatja Petőfivel: Hol a boldogság mostanában? Barátságos meleg szobában.

Képviselőtestületi gyűlés. Salgótarján nagyközség képviselőtestülete f. hó 24-én d. u. 2 órakor tartotta rendkívüli közgyűlést Tóth Gyula bíró elnöklote alatt. Elnök a gyűlést megnyitván üdvözli a megjelent tagokat. Több miniszteri és közigazgatási rendelet tudomásul vétetik. Az elemi iskolák államosítása ügyében a képviselőtestület következő határozatot hozta: Képviselőtestület 2337—908. sz. tanfelügyelői írisítésben foglalt 109331—908. sz. vall. és közoktmin. leiratban felállított követelmények elfogadásával — kivéve a tantermek fűtését — az elemi iskolák államosításához hozzájárul. Ezzel szemben feltételként kiköti, hogy az ál-

lam az összes felékezeti tanerőket átvegye s úgy ezeket, valamint a még alkalmazandó tanerőket az állam fizesse. Az építéshez szükséges kölcsön törlesztésére a község megkapja az 5%-os iskolai adót, valamint a tanítói lakások egyenértéke fejében évi 360—360 koronát, a Palackgyár által fizetendő évi 800 korona hozzájárulást. Fenti célokra felveendő törlesztéses kölcsön évi törlesztési részlete nem haladhatja meg a községnek visszabocsátott nagyságát. A község egyszerűsmindenkorra ez elemi iskolák szervezése alul fel van mentve. A szükséges kölcsön kihasználására a kir. Tanfelügyelő urat bizta meg a község.

Megölte az apját. Barta János Jani karancsági lakos folytonos viszálykodásban élt családjával, különösen feleségével, akit gyakran és tetteleg is bántalmazott, így legutóbb f. hó 19-én is, amikor részeg állapotban ismét bántalmazta feleségét, 17 éves József nevű fia sietett a védelmére, amint az apa fiát egy kalapáccsal leakarta ütni, a fia azonban ebben megelőzte és késsével nyakon szúrta, minek következtében Barta János azonnal meghalt. A tettes azonnal jelentkezett az ottani csendőrségnél.

Öngyilkosság. A farsangban mindenki mulat, csak épen Farsang István 20 éves acélgári munkásnak igen szomorú farsangja lehetett. Bujában kiment a temetőbe, s ott bucsut mondva a farsangnak, nagyvilágnak agyonlőtte magát. Így lett szomorú vége a farsangnak.

Tanfelügyelői hírek. A „Nógrádi és Honti Híradó”-ban olvassuk, hogy a nógrád-vármegyei lutheránusok ellenszavavvel viseltetnek vármegyénk tanfelügyelője ellen azért, mert egyes tanítók ellen kénszernyugdíjaztatási eljárást tett folyamatba és emiatt panasszal éltek. Igen csekélyek vagyunk mi arra, hogy tanfelügyelőnk védelmére keljünk, nincs is szüksége reá, legjobb védelmi fóruma a fölöttes hatósága, mely majd minden tekintetben jogosnak és igazságosnak fogja találni eljárását. De nézzük, miért is neheztelnek a lutheránusok? Tanfelügyelőnk azt tette, hogy néhány tanítót csendesen elvonnai szándékozik működésétől, mivel hivatásuknak nem felelnek meg. Nem rendelkeznek azon képesséssel, mellyel egy tanítónak rendelkezni kell és másodsor hazánias elleni cselekedetökkel a magyarság ártalmára működnek. Oly ket tudok ez, melyek mellett egy pillanattig sem tűrhető, hogy ilyenek állásukban maradjanak. Nem élünk már azon időben, amikor barki odaadható a gyermekek ele, hogy ferde es minden ismeretet nélkülözö badarságokat gyömszöljőbe a gyermekek fejébe. Az ilyenek nem kathedrara valók. Aki tanító, annak legyen meg a képesítése. De ha ezekhez hozzávesszük még, hogy olyan egyének ellen lepett fel tanfelügyelőök, kik magyar véreinkbe hazánk elleni gyűlöletet oltatnak es a nemzetiségek által különben is tápiált pauszativizmus tuzet meg szítják, úgy derek tanfelügyelőök működését igaz elismeréssel kiemelnünk es csak örömlüknek adhatunk kifejezést, midőn aildásdus munkásságát szemlélhetjük.

Cabaré. A „Salgótarjáni Polgári Kör” 1909. január 30-án a „Vadász” szálloda összes termében nagy cabaret estélyt rendez. Palfy Sina énekesnő, Bodó Jánosné urasszonyok, Bokody Margit, Brenner Elza, Keszler Erzsi, Löwy Gizella és Takács Anna urleányok; továbbá Erli Gabor, Hosszittz Arpad, Márkus Rezső, Nádasdy Mátyás, Cornelio

Scuittó D' Arrigo, Szegedy Samu urak szíves közreműködésével. Külön meghívók nincsenek. Belépti díj: személyre 3 kor., családjegy: (3 személyre) 6 kor. Jegyek előre válthatók: Boros, Bóth, Friedler és Róth urak üzleteiben.

Szerkesztői Özenetek.

Dími, Tárcaját köszönjük, legközelebb közölni fogjuk.

Cucaj. Helyszüke miatt cikkét csak jövő számbunkban közölhetjük.

Meghívás!

A Salgótarjáni Népbank Részv.-társ.

1909. február hó 9-én d. e. 11 órakor

I. évi rendes közgyűlését

saját helyiségében tartja, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyal:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. Felügy.-bizottsági jelentés előterjesztése.
3. A zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. Az évi nyereség felosztása.
5. 3 felügyelő-bizottsági tag és 2 felügyelő-bizottsági póttag választása.
6. Alapszabályszerűleg benyújtott indítványok tárgyalása.

Salgótarján, 1909. január hó 23-án.

A Salgótarjáni Népbank Részvénytársaság igazgatósága.

Az eredeti zárszámadások a társaság hivatalos helyiségében naponta megtekinthetők a délelőtti órákban.

A közgyűlésen részt venni kívánók tartoznak részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társaság pénztáránál letéteményezni.

2303/908. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Czered község képviselőtestületének 23/908. kgy. számú határozata folytán a Czered községben egy tanterem, két szoba, egy előszoba, egy konyha és egy kamarából álló iskola és tanítói lakás felépítésére árlejtést hirdetek.

Az épület kőalap, vályog fal és cseréptelével lesz építendő. Az építési költségekre 10000 korona van engedélyezve. Közelebbi feltételek és az építési tervet Czereden a körjegyzői irodáiba hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

Felhívom a vállalkozni óhajtókat, hogy ajánlataikat folyó év február hó 25-ig alulírottához írásban adják be.

Kelt Czereden, 1909. január 20-án.

CZECZE IMRE,
körjegyző.

Hirdetmény.

A Salgótarjáni Népbank Részvénytársaság
ezennel közhírré teszi, hogy

takarék-betéteit

1909. február hó 1-től kezdődőleg
4 $\frac{1}{2}$ %-al kamatoztatja.

A Salgótarjáni Népbank Részvénytársaság
igazgatósága.

56. 1909. sz. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. járásbíró-ságnak 1908. évi Sp. V. 1049/3. számú vég-zése következtében Dr. Skitovszky Miksa temesvári ügyvéd által képviselt Lauricz Ferencz javára 43 kor. 20 f. s jar. erejéig 1908. évi december hó 15 n. foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 2240 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: árúk és temetkezési eszközök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 1016/2 számú vég-zése folytán 43 kor. 20 f. tők-követelés, ennek 1908. évi okt. hó 20 nappalól járó 5% kamatai, és eddig összesen 6 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Salgótarjában alperesnek 209 C. sz. alatt levő üzletében leendő megtartására 1909. évi február hó 8-ik napjának d. u. 6 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzés-el hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Salgótarján, 1909. évi jan. 18-án
Krúdy Dezső, kir. bír. végrehajtó.

40. 1909. sz. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bgyarmati kir. törvény-széknek 1908. évi 11136 számú végzése kö-vetkeztében Dr. Weinberger Henrik bpesti ügyvéd által képviselt Weinlich Adolf javára 200 kor. s jar. erejéig 1908. évi nov. hó 7 n. foganatosított biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2986 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: árúk, temetkezési eszközök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 949/4 számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi okt. hó 15 nappalól járó 6% kamatai, és eddig összesen 71 kor.-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig Salgótarjában alperes 209/b. sz. a. üzletében leendő megtartására 1909. évi február hó 11-ik napjának délutáni 4 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Salgótarján, 1909. évi jan. 18-án
Krúdy Dezső, kir. bír. végrehajtó.

ALAPITTATOTT 1858. ÉVBEN.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbiztosító társaság.

Magyarországi igazgatóság: BUDAPEST
az Anker-palota építésének befejeztéig
V., ERZSÉBET-TÉR 13. SZÁM.

Vagyon 174 millió korona. — Kifizetések 338 millió korona. — Biztosítási állomány 38 millió korona. — Magyarországon vagyonából 30 millió kor. van elhelyezve.

Az összes szokásos tőkebiztosításokat halál és elérés esetére eszközli a társaság **jutányos díjak mellett.** Legújabbán pedig új **biztosítási módozatot** alkotott, melynek hivatása

az élet- és nyugdíjbiztosítás

előnyeit egyesíteni. Betegség vagy baleset folytán rokkantság esetén a díj-fizetés megszűnik, azonkívül a biztosított tőke 5 vagy 10%-át járadékképp élvezi a rokkant a biztosítási tartam leteltéig, lejáratkor (halál- vagy el-érés esetén) pedig a teljes biztosított tőke fizettetik ki.

Felvilágosítást nyújt az Anker magyarországi igazgatósága,
vagy TÓTH GYULA úr salgótarjáni képviselője.

FÜLEKEN

a nagy „Vigadó“-val szemben levő erdőtiszti lakás
április hó 1-től bérbeadó, esetleg üzlethelyiségnek is.
Hat szoba, előszoba, mellékhelyiségek, istálló stb.

• Ajánlatok „Erdőgondnokság Fülek“ címre köldendők.

Fülpő Szász-Coburg-Gótai herceg Ő kir. Fensége,
Erdőgondnoksága, Fülek.

ANGOL ÜR SZABO.	<p>Szép és divatos kifogás-talan minőségű szövetek-ből kívánatra többszöri próbával készít öltönyöket és téli kabátot, szakott és felöltőt, különlegessé-geket priesesz és lovagló nadrágot, valamint papi — reverendát. —</p> <p>LŐRINCZE ISTVÁN SALGÓTARJÁN, A BAROSNÁZZAL SZEMBEN.</p>	ANGOL ÜR SZABO.
-----------------------	--	-----------------------